

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Економічна теорія»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	242 Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шаповалов Віталій Олегович
к.е.н., доцент
доцент кафедри управління персоналом, економіки
праці та економічної теорії

Контактний телефон	+38-050-30-52-362
Електронна адреса	shapovaloff79@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.ypep.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу самостійно здійснювати аналіз та дослідження економічних явищ і процесів на мікро- та макrorівнях економічної системи, закономірностей їх розвитку на основі креативного та критичного типу економічного мислення
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність базових економічних знань
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів (ПР01); знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук (ПР02); пояснювати особливості організації рекреаційно- туристичного простору (ПР04);	<ul style="list-style-type: none"> здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу (K04); здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел (K06); знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності (K14); здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (K15).

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна) (ПР09); виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання (ПР17). 	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Мікроекономічний аналіз суб'єктів ринку		
Тема 1. Економічна теорія як наука. Мікро- та макроекономіка.	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Історія розвитку мікроекономіки як науки. 2. Історія розвитку макроекономіки як науки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 2. Мікроекономічний аналіз рівноваги ринку	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Еластичність попиту і пропозиції. Види еластичності. 2. Вплив держави на ринкову рівновагу та її наслідки. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 3. Мікроекономічний аналіз поведінки споживача	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Вплив зміни доходу споживача на його поведінку. Криві та закони Енгеля. 2. Вплив зміни ціни товару на поведінку споживача. Ефекти заміщення та доходу. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 4. Мікроекономічний аналіз поведінки фірми	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Виробнича функція та оптимум фірми у довгостроковому періоді. 2. Ефект масштабу та витрати виробництва у довгостроковому періоді. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 5. Мікроекономічний аналіз ринкових структур	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Оптимізація діяльності фірми в умовах монополістичної конкуренції. 2. Моделі рівноваги на ринках олігополії. Модель Курно, Бертрана та Штакельберга. 3. Моделі ціноутворення на ринках олігополії. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 6. Мікроекономічний аналіз ринків економічних ресурсів	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Попит фірми на ресурс та його чинники. Оптимальне співвідношення ресурсів. 2. Ринковий та галузевий попит на ресурс. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 7. Загальна ринкова рівновага, економічна ефективність та суспільний добробут	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Теорії та критерії суспільного добробуту Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
	матеріалів) дистанційного курсу.	(самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 8. Мікроекономічний аналіз недоліків ринкового механізму	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Права власності та трансакційні витрати у ринковій економіці Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
<i>Модуль 2. Макроекономічний аналіз ринкового господарства</i>		
Тема 9. Макроекономічні показники в системі національних рахунків	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Похідні макроекономічні показники та їх розрахунок. 2. Тіньовий сектор національної економіки, її економічна безпека та суспільний добробут нації. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 10. Макроекономічний аналіз товарного ринку.	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Споживчий попит (споживання) та його чинники. Функція споживання 2. Інвестиційний попит та його чинники. Інвестиційна функція. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 11. Макроекономічний аналіз ринку грошей.	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Гроші, їх сутність та функції. Види грошей. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 12. Макроекономічний аналіз ринку праці. Інфляція та безробіття	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Антиінфляційна політика держави. 2. Державна політика зайнятості. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 13. Моделі макроекономічної рівноваги	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Теорія мультиплікатора-акселератора. Рівноважний ВВП в умовах повної та неповної зайнятості. Інфляційний та рецесійний розриви. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 14. Макроекономічна політика держави	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення Сумісне використання інструментів фіскальної і монетарної політики. 2. Фіскальна політика та державний бюджет. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 15. Макроекономічні проблеми відкритої економіки	Відвідування занять; виконання домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення 1. Вплив валютного курсу на стан платіжного балансу Ефективність макроекономічної політики у відкритій економіці. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.
Тема 16.	Відвідування занять; виконання	Завдання 1. Питання для самостійного вивчення

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Макроекономічна динаміка	домашнього завдання; робота на семінарських заняттях; виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу.	1. Теорії та моделі циклічності розвитку економіки. Моделі економічного зростання Домара-Харрода та Солоу. Завдання 2. В дистанційному курсі опрацювати теоретичний матеріал по темі, відповівши на контрольні питання. Завдання 3. В дистанційному курсі виконати тестування (самоконтроль знань та економічний диктант) за темою.

Інформаційні джерела

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : підручник / В. Д. Базилевич, К. С. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 4-те вид., переробл. і доповн. – Київ : Знання, 2008. – 743 с.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка : навч. посібник / О. Я. Базилінська. – 2-ге вид., випр. – Київ : Центр навч. л-ри, 2009. – 442 с.
3. Базилінська О. Я. Мікроекономіка : навч. посібник / О. Я. Базилінська, О. В. Мініна. – 3-тє вид., випр. – Київ : Центр учб. л-ри, 2009. – 352 с.
4. Батура О.В. Макроекономіка : Навч. посібник / О. В. Батура, О.Ф. Іваншина, Л. Ф. Новікова. – Київ : Центр учб. л-ри, 2007. – 236 с.
5. Гронтковська Г. Е. Макроекономіка : навч. посіб / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – Київ : Центр учб. л-ри, 2010. – 672 с.
6. Данилович-Кропивницька М. Л. Макроекономіка : навч. посібник / М. Л. Данилович-Кропивницька, П. І. Стецюк, І. О. Тивончук. – Львів : Вид-во Нац. ун-ту «Львівська політехніка», 2014. – 292 с.
7. Косік А. Ф. Мікроекономіка : навч. посібник / А. Ф. Косік, Г. Е. Гронтковська. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Київ : Центр навч. л-ри, 2008. – 438 с.
8. Макроекономіка : навч. посібник / за заг. ред. М. І. Макаренко. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 216 с.
9. Мікроекономіка : підручник / за ред. В. Д. Базилевич. – Київ : Знання, 2007. – 677 с.
10. Поплавська Ж. В. Мікроекономіка : теорія і практика управлінської економіки : навч. посіб. / Ж. В. Поплавська, О. Й. Криса. – 2-ге вид., переробл. і доповн. – Київ : Алерта, 2012. – 272 с. Рудий М. М. Мікроекономіка : навч. посібник / М. М. Рудий. – 2-ге вид., випр. та доп. – Київ : Каравела, 2010. – 360 с.
11. Савченко А. Г. Макроекономіка : підручник / А. Г. Савченко. – Київ : КНЕУ, 2008. – 448 с.
12. Солонінко К. С. Макроекономіка : навч. посібник / К. С. Солонінко. – Київ : Центр учб. л-ри, 2015. – 200 с.
13. Шевченко А. Ф. Мікроекономіка : модульний варіант : навч. посібник / А. Ф. Шевченко, О. М. Шевченко. – Москва : Зовнішня торгівля, 2009. – 172 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: відповіді (усні або письмові) на ключові питання теми та під час екзамену з використанням підручників (їх ксерокопій) та мобільних девайсів не дозволяються. Мобільні пристрої дозволяється використовувати в процесі заняття для пошуку відповідей на додаткові питання. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується як сума балів за поточне оцінювання (не більше 60) та екзамену (не більше 40)

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-8): конспект лекцій (4 бали); виконання домашнього завдання (4 бали); робота на семінарських заняттях (5 балів); виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 2 (теми 9-16): конспект лекцій (4 бали); виконання домашнього завдання (4 бали); робота на семінарських заняттях (5 балів); виконання завдань (тестування, економічний диктант, опрацювання навчальних матеріалів) дистанційного курсу (5 балів); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни